

Jaarverslag 2012

Mobiliteitsraad van Vlaanderen

© Agentschap Wegen en Verkeer

Inhoud

Deel 1 Werking van de MORA.....	5
Hoofdstuk 1 Opdracht en werking.....	6
1. Opdracht.....	6
2. Werking.....	6
3. Werkjaar 2012.....	7
Hoofdstuk 2 MORA.....	8
1. Adviezen.....	8
2. Toelichtingen.....	17
Hoofdstuk 3 Commissie Goederenvervoer.....	19
1. Adviezen.....	19
2. Toelichtingen.....	20
3. Mobiliteitsverslag 2012: missing links.....	20
4. Mobiliteitsverslag 2013: logistiek.....	20
Hoofdstuk 4 Commissie Personenvervoer.....	22
1. Adviezen.....	22
2. Toelichtingen.....	23
3. Mobiliteitsverslag 2012: gedeelde mobiliteit.....	23
4. Mobiliteitsverslag 2013: woon-werkverkeer.....	24
Hoofdstuk 5 Mobiliteitsverslag 2012.....	25
Hoofdstuk 6 Overzicht publicaties.....	27
1. Adviezen.....	27
2. Publicaties.....	27
Deel 2 Organisatie van de MORA.....	28
Hoofdstuk 1 Wetgeving.....	29
Hoofdstuk 2 Samenstelling.....	30
1. Samenstelling MORA.....	30
2. Samenstelling MORA-Commissie Goederenvervoer.....	32
3. Samenstelling MORA-Commissie Personenvervoer.....	33
Hoofdstuk 3 Medewerkers.....	35
Afkortingenregister.....	36

Voorwoord

Beste lezer,

De Mobiliteitsraad (MORA) heeft in 2012 zijn vijfde werkjaar achter de rug. Uit de werkzaamheden en activiteiten die in dit jaarverslag worden weergegeven, blijkt duidelijk dat de raad op kruissnelheid is gekomen.

In 2012 is gebleken dat het Vlaams mobiliteitsmiddenveld in staat is een goed onderbouwde uitwisseling van standpunten over de relevante mobiliteitsthema's te voeren en het maatschappelijk draagvlak hierover in kaart te brengen. De MORA heeft hiermee de uitdaging om consensus te zoeken onder de zeer diverse stakeholders met uiteenlopende belangen succesvol volbracht.

De werkzaamheden in de bijzondere MORA-commissies Goederenvervoer en Personenvervoer hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het adviesproces. De inbreng van de expertise vanuit de commissies leidde niet alleen tot grotere diepgang van het debat, het stelde de MORA bovendien in staat om op relatief korte termijn een constructieve bijdrage te leveren aan de beleidsvoorbereiding.

In de loop van 2012 is meermaals gebleken dat het maatschappelijk debat over mobiliteit in Vlaanderen met thema's als milieu en ruimte ver over de grenzen van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare werken reikt. Bij de MORA-leden leeft een grote bezorgdheid om de verschillende lange termijnplannen en visies goed op elkaar af te stemmen.

Mobiliteitsthema's overschrijden niet alleen het beleidsdomein, maar in belangrijke mate ook het regionale beleidsniveau. De MORA-activiteiten en debatten over het spoorbeleid tonen dit duidelijk aan. Hoe we hier als Vlaamse strategische adviesraad mee omgaan, wordt een belangrijk aandachtspunt voor 2013.

Tot slot wil ik alle leden en experts van de Mobiliteitsraad en de commissies bedanken voor hun inzet en bereidheid om het streven naar een goed advies in consensus keer op keer waar te maken.

Veel leesplezier!

Daan Schalck

Deel 1

Werking van de MORA

Hoofdstuk 1

Opdracht en werking

1. Opdracht

De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) is de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over de hoofdlijnen van het beleid en over strategische decreten en besluiten met betrekking tot mobiliteit.

De MORA heeft naast de adviesopdracht aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over de hoofdlijnen van het beleid, over voorontwerpen van decreet en over strategische besluiten met betrekking tot mobiliteit, ook de opdracht om een jaarlijks mobiliteitsverslag en een vijfjaarlijks mobiliteitsrapport op te stellen.

Het decreet Mobiliteitsbeleid van 20 maart 2009 draagt de MORA op om de adviezen, opmerkingen en bezwaren uitgebracht in het kader van het participatietraject voor het Mobiliteitsplan Vlaanderen te bundelen en hierover gemotiveerd advies uit te brengen.

2. Werking

De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) telt 27 leden en een voorzitter.

De SERV-partners zetelen met twaalf leden in de Mobiliteitsraad. Binnen deze delegatie zetelen naast de vertegenwoordigers van de koepelorganisaties ook vertegenwoordigers van de sectorale organisaties die de private vervoersaanbieders vertegenwoordigen.

Het mobiliteitsmiddenveld wordt vertegenwoordigd door Komimo, de Fietsersbond, de Voetgangersbeweging, de Bond voor Trein Tram en Busgebruikers, Touring en VAB.

Naast de lokale overheden vertegenwoordigd door de VVSG en VVP, zetelen de milieuverenigingen vertegenwoordigd in de Minaraad en de vertegenwoordigers van de openbare vervoermaatschappijen De Lijn en de NMBS-groep.

Om de Mobiliteitsraad bij te staan met de nodige academische kennis werden door de Vlaamse Regering ook drie deskundigen aangesteld.

Het MORA-Secretariaat bestaat uit zes medewerkers en werd ondergebracht bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Binnen de MORA zijn twee vaste commissies opgericht, de Commissie Goederenvervoer en de Commissie Personenvervoer, die elk bestaan uit leden gespecialiseerd in respectievelijk goederen- en personenvervoer.

Voor meer concrete informatie over de samenstelling van de MORA en de commissies verwijzen we naar [Deel 2 Organisatie van de MORA](#) van dit jaarverslag.

3. Werkjaar 2012

In 2012 vergaderde de plenaire Mobiliteitsraad acht keer onder het voorzitterschap van de heer Daan Schalck. Het dagelijks bestuur kwam tien keer bijeen. Naast de formele adviesvragen kwamen ook de thema's Vlaamse spoorstrategie, kilometerheffing, telewerken, klimaat en transport, beleidsplan ruimte, verkeersveiligheid en het mobiliteitsverslag één of meerdere keren aan bod. Het maatschappelijk debat kon met de nodige diepgang worden gevoerd omdat een grondige en soms meer technische voorbereiding van de thema's had plaats gevonden in de bijzondere MORA-commissie Personenvervoer en de bijzondere MORA-commissie Goederenvervoer.

Er waren twee extra werkgroepvergaderingen ter voorbereiding van het stakeholdersoverleg over het Klimaatbeleidsplan en werkgroep ad hoc ter voorbereiding van het advies aangepast vervoer.

Hoofdstuk 2

MORA

De MORA ontving in 2012 elf adviesvragen. Voor twee adviezen werd samengewerkt met andere strategische adviesraden.

Naast de elf gevraagde adviezen, formuleert de MORA jaarlijks zijn advies over de beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken.

1. Adviezen

Advies BAM

Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits vroeg op 10 januari 2012 om advies over het Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 13 december 2002 houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) - statutenwijziging. De MORA gaf advies op 27 januari 2012. In zijn advies geeft de Mobiliteitsraad diverse aandachtspunten mee voor de Vlaamse Regering:

- De risico's op een inbreukprocedure door de Europese Unie moeten ernstig onderzocht worden.
- De Vlaamse Regering moet garanderen dat de tolverwerking (inning van de tol) geïntegreerd wordt in het project kilometerheffing voor vrachtwagens.
- Er is onvoldoende legitimatie om de tarieven van de Liefkenshoektunnel op te trekken.
- Het Rekenhof en de Commissie Mobiliteit en Openbare Werken van het Vlaams Parlement moeten hun controlerol blijven invullen. Hiervoor is voldoende transparantie noodzakelijk.

Het goedgekeurde decreet stelt dat erover moet worden gewaakt dat BAM nog afdoende kan rapporteren aan onder meer het Rekenhof. BAM zal daarvoor de nodige garanties moeten inbouwen in de overeenkomsten met Tunnel Liefkenshoek NV.

[Advies oprichting BAM](#)

Advies Vlaams strategisch spoorbeleid

De Vlaamse Regering keurde op 23 december 2011 de conceptnota 'Vlaams Strategisch spoorbeleid' principieel goed. Deze conceptnota vormt de basis om het standpunt van het Vlaamse Gewest te kunnen bepalen als de Vlaamse Regering om advies gevraagd wordt over het meerjareninvesteringsprogramma van de NMBS-Groep. Op 11 januari 2012 is de MORA om advies gevraagd over de conceptnota.

De Mobiliteitsraad heeft op 27 januari 2012 zijn krachtlijnen voor een Vlaams Strategisch Spoorbeleid geformuleerd. Omdat de Vlaamse Regering de conceptnota wil laten evolueren tot een strategische nota die deel zal uitmaken van het Mobiliteitsplan Vlaanderen, heeft de MORA volgende aanbevelingen voor een Vlaamse spoorstrategie:

- Het Pact 2020 moet de basis vormen voor een Vlaams Mobiliteitsbeleid.
- De kwaliteit en de capaciteit van het spoorvervoer moet verhogen.
- De Vlaamse Regering moet de prioriteiten voor de NMBS-Groep aangeven (die de NMBS-Groep uitvoert en waarvoor de overheid budget moet voorzien).
- De Vlaamse overheid moet aandringen op betere data bij de federale overheid, onder meer regionale data en gegevens over het goederenvervoer.
- De Vlaamse overheid moet de instrumenten gebruiken die het federale en gewestelijke beleid op elkaar kunnen afstemmen, bijvoorbeeld de beheerscontracten, de samenwerkingsovereenkomst en haar positie binnen de raden van bestuur van de entiteiten van de NMBS-Groep en het GEN-beheerscomité.

De Conceptnota 'Strategisch spoorbeleid' werd aangepast op basis van het MORA-advies van 27 januari 2012 en de resolutie van het Vlaamse Parlement over 'het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie' van 14 december 2011. Deze nieuwe versie van de Conceptnota vormt de Vlaamse Spoorstrategie. De Vlaamse Regering keurde deze Vlaamse spoorstrategie goed op 8 februari 2013.

[Advies Vlaams strategisch spoorbeleid](#)

Advies Diensten Aangepast Vervoer

De MORA bracht op 2 maart 2012 zijn advies uit op het decretaal initiatief tot compensatie van vervoer van personen met beperkte mobiliteit.

De Vlaamse Regering wenst via een decretaal initiatief de noodzakelijke onderbouw te geven opdat de Diensten Aangepast Vervoer hun werking kunnen verder zetten. De MORA ziet dit decreet als een beperkte eerste stap. Om tot een coherent en gebiedsdekkend aanbod voor vraaggericht vervoer te komen, zijn er nog vele bijkomende stappen te zetten.

Er is in de eerste plaats nood aan een globale visie op de organisatie van een complementair en gebiedsdekkend toegankelijk vervoer. De Raad vraagt de Vlaamse Regering hierover een groenboek voor te leggen aan het Vlaams Parlement en de strategische adviesraden.

Een neutrale en geïntegreerde vervoerscentrale zal een belangrijke sleutel in een efficiënt toegankelijk vervoersysteem zijn. De MORA verwacht daarom een grondige en transparante evaluatie van de lopende proefprojecten.

Bij het nader invullen van voorliggend decretaal kader zullen ook de compensaties voor de chauffeurs en andere medewerkers, de duidelijke definiëring van de doelgroep aangepast vervoer, de duidelijke definiëring van 'tegen kostprijs rijden', de kwaliteit van de dienst en de betaalbaarheid voor de gebruiker de nodige aandacht vragen. De MORA stelt verder dat bijkomende inspanningen noodzakelijk zullen zijn om tot een gebiedsdekkend aanbod te komen.

In zijn advies formuleert de MORA ook bedenkingen met de keuze om aangepast vervoer te zien als gemeenschapsbevoegdheid en als een dienst van algemeen economisch belang (DAEB). Voor de MORA is het belangrijk dat die keuzes gemaakt worden met inzicht op alle mogelijke consequenties.

[Advies aangepast vervoer](#)

Advies Telewerken en Mobiliteit

De Mobiliteitsraad van Vlaanderen bracht op 30 maart 2012 advies uit over telewerken en mobiliteit. De MORA stelt dat telewerken belangrijke mobiliteitsbaten kan opleveren op individueel en collectief niveau. Er wordt echter vastgesteld dat maatregelen in verband met telewerken vaak buiten de bevoegdheid van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken vallen.

Vertrekkend vanuit dit multidisciplinaire en beleidsoverschrijdende karakter, pleit de MORA voor een rondetafel tussen de ministers van Mobiliteit, Werk, Innovatie, Economie en Onderwijs en de stakeholders van de betrokken beleidsdomeinen, met een trekkende rol voor Flanders Synergy.

De minister verwijst in haar adviesvraag naar een [studie uit 2006 van de VUB](#) (Solvay Business School), vakgroep bedrijfseconomie en strategisch beleid, die de impact van telewerken bestudeerde op de verkeersexternaliteiten in Vlaanderen. De MORA stelt vast dat veel van de aanbevelingen van de VUB-studie uit 2006 nog steeds actueel zijn. De Mobiliteitsraad haalt de aanbevelingen van de VUB-studie aan, vult aan, nuanceert waar nodig, en stelt dat de noodzaak, de grootteorde en de uitwerking ervan de uitkomst dienen te zijn van de rondetafel.

Het MORA-advies over telewerken vormde de aanleiding voor de SERV-academie Telewerken die doorging op 28 januari 2013. De bedoeling van de academie was om met enkele stakeholders van gedachten te wisselen over telewerken en op die manier een bijdrage te leveren aan een goed geïnformeerde standpuntinname door de sociale partners.

Meer informatie over de totstandkoming van dit advies vind je terug in [Hoofdstuk 4.1 Adviezen Commissie Personenvervoer](#).

[Advies Telewerken en Mobiliteit](#)

Advies ITS

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.

Op 20 april 2012 vroeg de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken de MORA om advies. De MORA gaf advies op 27 april 2012. Het voorontwerp regelt een technische omzetting van de Richtlijn 2010/40/EU die het toepassen van intelligente vervoerssystemen op een gecoördineerde en efficiënte wijze in alle lidstaten beoogt. De MORA geeft in het advies een aantal bekommernissen mee.

Zo bleek het voorontwerp niet opgenomen te zijn in de regelgevingsagenda. De Raad vraagt in het advies om consequent alle regelgevende initiatieven in de regelgevingsagenda op te nemen.

De Raad stelt in het advies vast dat de timing waarop de omzetting van de Richtlijn moest gerealiseerd zijn niet gehaald is. Aangezien voor de MORA snellere en betere beleidsprocessen een prioriteit is, dringt de Raad er in het advies op aan om vertragingen in het beleidsproces zoveel mogelijk te vermijden.

[Advies intelligente vervoerssystemen](#)

Advies Stakeholderoverleg klimaat en transport

Op 16 maart 2012 ontving de MORA van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken de vraag tot het organiseren van een stakeholdersoverleg over het thema 'klimaat en transport'. Basis van het overleg was de conceptnota voor de voorbereiding van het Vlaams Klimaatbeleidsplan. Het stakeholdersoverleg werd opgestart en op 27 april 2012 bracht de MORA zijn advies uit.

In het advies stelt de MORA dat binnen de Vlaamse beleidsruimte extra inspanningen noodzakelijk zullen zijn om tot de vooropgestelde broeikasgasreductie van -15% voor de niet ETS-sectoren te halen tegen 2020. De MORA stelt vast dat de doorgerekende maatregelen in de nota onvoldoende concreet uitgewerkt zijn om het maatschappelijk debat ten gronde te kunnen voeren.

Voor de MORA moet klimaatbeleid inzake transport inzetten op vier doelstellingen:

1. Verhogen van de efficiëntie van het voertuigenpark.
2. Verkeersgroei beheersen.
3. Infrastructuur optimaliseren.
4. Comodaliteit in het goederenvervoer en modal shift in het personenvervoer.

In het advies nam de MORA ook het engagement op om standpunten over kansrijke maatregelen aan minister Crevits en de Vlaamse Task Force Mitigatie over te maken. Dit engagement resulteerde in het advies van 24 oktober 2012 over Klimaat en beleid.

[Advies Stakeholderoverleg klimaat en transport](#)

Advies missie en visie ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen

Op 23 april 2012 werd de MORA advies gevraagd over de visienota die ook deel uitmaakt van het richtinggevend deel van het Mobiliteitsplan Vlaanderen ([zie ook 1. Adviezen in Hoofdstuk 4 Commissie Personenvervoer](#)).

De MORA heeft in dit advies zijn bezorgdheid uitgesproken over de niet-tijdige realisatie van het Mobiliteitsplan Vlaanderen waardoor er onvoldoende ruimte zal zijn voor het decretaal voorziene maatschappelijk debat. De MORA pleit in zijn advies om de visietekst te herwerken en op een meer systematische manier aan te geven hoe Vlaanderen vanuit de huidige situatie stapsgewijs (2020, 2030, 2050) tot de gewenste visie zal komen. Centraal staan volgende maatschappelijke doelstellingen:

- ▀ Verminderen van de transportintensiteit, het beheersen van volume ontwikkeling en een duurzame modal split.
- ▀ Met als leidende principes:
 - ▀ verhoging van vervoersefficiëntie,
 - ▀ verhoging van verkeersveiligheid,
 - ▀ internalisering van externe kosten,
 - ▀ een gegarandeerd minimaal vervoersaanbod (inclusie).

Op het ogenblik van het advies werd verwacht dat de Planningscommissie het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen zou finaliseren in het voorjaar van 2013 waarop vervolgens de organisatie van het openbaar onderzoek en inwinning van adviezen kunnen aanvangen.

[Advies missie en visie ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen](#)

Advies proefproject LZV

Op 26 juni 2012 vroeg minister Crevits de MORA om advies over het voorontwerp van decreet betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport. Dit voorontwerp legt een algemeen juridisch kader vast voor een proefproject met langere en zwaardere vrachtwagens (LZV's). De MORA heeft over het opzetten van een proefproject reeds ad-

viezen gegeven in 2009 en 2011. In deze adviezen heeft de MORA zich positief uitgesproken voor het opzetten van een proefproject met LZV's, maar stelde de Raad tevens een aantal duidelijke randvoorwaarden voor.

De MORA bracht advies uit op 24 juli 2012. Het advies verduidelijkt aan de minister dat op basis van het Voorontwerp geen evaluatie kan worden gemaakt van de uitgangspunten uit de vorige MORA-adviezen. Er kan pas ten gronde over het proefproject LZV's worden geadviseerd bij het voorleggen van de concrete modaliteiten en uitvoeringsbesluiten.

In het parlementaire debat kondigde de minister meermaals aan om bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten voor het proefproject, rekening te zullen houden met de adviezen van de MORA.

[Advies Proefproject LZV's](#)

Advies Cabergkanaal

Dit advies betreft de wijziging van het verdrag tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal.

Op 7 september 2012 brachten de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV), de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO) gezamenlijk advies uit over het voorontwerp van instemmingsdecreet met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal.

De raden vinden dat de schrapping van de reservatiezone voor het Cabergkanaal een duurzame en integrale gebiedsontwikkeling mogelijk maakt. Gezien de analyse van de betrokken partijen, de brede steun voor het schrappen van het tracé op het terrein en het bestendigen van de scheepvaartrelatie, gaan de raden akkoord met het voorontwerp van instemmingsdecreet.

[Advies Cabergkanaal](#)

Advies Vlaams Mitigatieplan 2013-2020

De MORA heeft na het advies van 27 april 2012 over de resultaten van het stakeholdersoverleg klimaat en transport het maatschappelijk debat over kansrijke maatregelen voor de reductie van broeikasgasemissies verder gevoerd. Op vraag van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken doet de MORA in het advies van 24 oktober 2012 bijkomende voorstellen voor de reductie van broeikasgasemissies in de transportsector tegen 2020. Het advies is een weergave van de resultaten van dit debat.

Belangrijkste elementen zijn:

- Er moet snel vooruitgang geboekt worden op het vlak van de beheersing van het aantal voertuigkilometers over de weg. Momenteel zijn er weinig instrumenten die voldoende sturend werken op de vraag naar personenvervoer.
- Er is een duidelijker zicht op de kruitlijnen van een mogelijke beleidskeuze en de effecten ervan op de mobiliteit, het milieu en de maatschappij nodig.
- Er is een duidelijk draagvlak voor een variabilisering van de voertuigfiscaliteit wanneer deze zowel economisch als sociaal rechtvaardig is.

Het advies evenals het advies over het Stakeholdersoverleg klimaat en beleid van 27 april 2012, vond doorwerking in het parlementaire debat en de uitwerking van het derde Vlaams Klimaatbeleidsplan. Tijdens de gedachtewisseling in het Vlaams Parlement over de maatregelen die nodig zijn om de klimaatdoelstellingen te halen (d.d. 27 november 2012) neemt de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken beide MORA-adviezen als leidraad voor haar toelichting en verwijst ze tijdens het debat veelvuldig naar de inhoudelijke elementen van de adviezen.

[Advies Vlaams Mitigatieplan 2013-2020](#)

Advies Groenboek Beleidsplan Ruimte

De MORA bracht op 24 oktober 2012 zijn advies uit over het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Het advies is tot stand gekomen door een intense samenwerking tussen negen strategische adviesraden die het in consensus hebben goedgekeurd. Dit advies past binnen de vraag van de secretaris-generaal van het departement RWO om de inbreng van de specifieke expertise van het maatschappelijk middenveld in te brengen bij de totstandkoming van het Beleidsplan Ruimte.

De raden erkennen de nood aan een nieuw ruimtelijk beleidsplan en vinden het positief dat het Groenboek een aanzet vormt voor een ruim debat over het ruimtelijk beleid. In hun advies vragen de raden onder meer dat er een duidelijkere visie wordt ontwikkeld met daadkrachtige en vernieuwende langetermijndoelstellingen voor de Vlaamse ruimte.

De raden vinden het positief dat de Vlaamse Regering werkt met Groen- en Witboeken, maar merken op dat dit proces nog voor verbetering vatbaar is. Het Groenboek Beleidsplan Ruimte dient zowel om een debat op te starten met het ruime publiek als met deskundigen. Omdat beide doelgroepen andere informatie nodig hebben om te kunnen debatteren, vragen de raden om in de toekomst Groenboeken beter af te stemmen op de doelgroep.

Daarnaast formuleren de raden nog meer voorstellen om het Groenboek inhoudelijk te versterken en het proces voor de realisatie van het Witboek te optimaliseren.

Op 30 januari 2013 gaf het kabinet van minister Muyters tijdens een vergadering van de Strategische adviesraad voor Ruimtelijke Ordening (SARO) toelichting aan de adviesraden over de vervolgstappen van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte en de wijze waarop het advies zal ingebracht worden in het proces.

[Advies groenboek beleidsplan Ruimte Vlaanderen](#)

Advies Beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken

Jaarlijks formuleert de MORA zijn advies over de beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken. De beleidsbrief is een belangrijk beleidsvoorbereidend document dat de prioriteiten voor 2012-2013 vastlegt. Bovendien past dit advies binnen de decretale opdracht van de MORA. De strakke timing tussen de opmaak van de beleidsbrief en het debat in het Vlaamse Parlement noodzaakte de Mobiliteitsraad om zich in dit advies te beperken tot onderwerpen waarover hij zich reeds heeft uitgesproken en het advies via een schriftelijke procedure te finaliseren.

Op 12 november 2012 heeft de MORA een advies met acht aandachtspunten over de beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken overgemaakt.

Aandacht voor participatie en betrokkenheid

De MORA pleit er voor dat elk participatieproces in het beleidsdomein op eenduidige en transparante wijze gevoerd wordt.

Mobiliteitsplan Vlaanderen is nodig

De MORA vindt het belangrijk dat het Mobiliteitsplan Vlaanderen er snel komt. Dit beleidskader wordt meer en meer onmisbaar om andere beleidsdomeinen die evenzeer impact hebben op mobiliteit, een kader te bieden om hun plannen verder uit te werken en te realiseren.

Maatschappelijk debat voeren over verkeersfiscaliteit

Naar aanleiding van het proefproject voor lichte voertuigen wil de MORA zijn rol als strategische adviesraad opnemen en het maatschappelijk debat over de hervorming van de verkeersfiscaliteit opstarten.

Woonwerkverkeer verduurzamen

De beleidsbrief vermeldt de doelstelling uit het Pact 2020 voor een verduurzaming van het woon-werkverkeer door het realiseren van een modale verdeling waarin minimaal 40% van de woonwerkverplaatsingen gebeuren via wandelen, fiets of collectief vervoer in 2020. In dit advies benadrukt de MORA vier maatregelen: een ruimere toepassing van telewerken, de belangrijke rol van De Lijn in het woon-werkverkeer, de kansen voor de fiets op korte trajecten en het Pendelfonds.

Vorbereiden op nieuwe bevoegdheden

Gezien het belang voor de mobiliteitsgebruikers van de bevoegdheden die volgens het federale regeerakkoord zullen worden overgedragen, vraagt de MORA aan de Vlaamse Regering om zich hier goed op voor te bereiden en hier meer en proactief aandacht aan te besteden.

Wegen op het federale spoorbeleid

De Mobiliteitsraad roept de Vlaamse Regering op te wegen op het federale spoorbeleid. Hij moedigt de regering daarom ook aan om zich meer proactief op te stellen tegenover de federale regering door haar spoorvisie te gebruiken om mee de prioriteiten in het meerjareninvesteringsprogramma van de NMBS-Groep te bepalen.

Maatschappelijk onderbouwde keuzes in het infrastructuurinvesteringsbeleid

De huidige economische en budgettaire toestand laat niet toe om alle gewenste infrastructuurprojecten binnen de vooropgestelde termijn te realiseren. De Mobiliteitsraad

reikt een aantal maatschappelijke criteria aan die moeten overwogen worden om een keuze tussen de verschillende projecten te kunnen maken.

Volwaardige rol voor gedeelde mobiliteit

De MORA ziet gedeelde mobiliteit als deel van het openbaar vervoer en pleit voor samenwerkingsverbanden om de sterkte van het klassiek openbaar vervoer en de sterkte van de andere vervoersaanbieders te bundelen.

[Advies Beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken Beleidsprioriteiten 2012-2013](#)

Advies uitvoeringsbesluiten mobiliteitsconvenants

De MORA bracht op 30 november 2012 zijn advies uit over de uitvoeringsbesluiten van de mobiliteitsconvenants.

De MORA onderschrijft de doelstellingen van de Vlaamse Regering voor de hervorming van het convenantenbeleid en de wijze waarop het is uitgewerkt in het voorontwerp van besluit. De Raad geeft in zijn advies wel een aantal bedenkingen en aandachtspunten mee.

De Raad oordeelt dat de kwaliteitsbewaking wordt gegarandeerd en steunt de keuze om gemeenten zelf het participatietraject op maat te laten invullen.

De MORA vindt het belangrijk dat in het uitvoeringsbesluit voldoende transparantie, betrokkenheid en communicatie wordt geregeld en pleit voor een coherente procedurele en inhoudelijke evaluatie van de werking van de mobiliteitsconvenants. De Raad betreurt het verdwijnen van de meer generieke module 15 en het feit dat voetgangersvoorzieningen niet worden gesubsidieerd.

Tot slot hoopt de MORA dat het uitgangspunt van administratieve vereenvoudiging ook in bijkomende regelgeving behouden blijft.

[Advies over de uitvoeringsbesluiten van de mobiliteitsconvenants](#)

2. Toelichtingen

Naast de bespreking en goedkeuring van heel wat adviezen stonden in 2012 ook verschillende sprekers op de agenda. Deze kwamen een toelichting geven over onderwerpen waarrond in 2012 door de MORA een advies werd geformuleerd. In deze paragraaf geven we een overzicht van deze toelichtingen.

Vlaamse Spoorstrategie

Onder meer op basis van de conceptnota van de Vlaamse Regering 'Vlaams Strategisch spoorbeleid' heeft de MORA op een gestructureerde wijze het maatschappelijk debat kunnen voeren over het spoorbeleid in Vlaanderen. Dit debat was niet enkel gericht op het advies op bovenvermelde conceptnota, maar kwam er ook naar aanleiding het Investeringsplan 2013-2025 van de NMBS Groep en de vraag van de heer Jannie Haek, gedelegeerd bestuurder, om hierover een ruim maatschappelijk debat te voeren. In de vergadering van 14 december 2012 werd hierover een eerste toelichting gegeven door ir.Koen Kerckaert van de NMBS Holding.

Kilometerheffing

De evoluties in het dossier van de kilometerheffing voor vrachtwagens en het wegvignet voor lichte voertuigen wordt op de voet gevolgd. Op regelmatige basis wordt door de Vlaamse Regering hierover informatie aan de MORA verschaft. Zo werd de beslissing van de Vlaamse Regering over de Voorlopige Architectuur van de kilometerheffing voor vrachtwagens en het wegvignet politiek toegelicht door de heer Roel Bruyninckx, adviseur van minister Crevits en de heer Bart De Wandeleer, adviseur van de minister-president. De nodige aandacht werd gegeven aan het overlegproces met de andere Gewesten. De meer operationele en technische aspecten van de architectuurnota's werden dan weer toegelicht in de commissie Goederenvervoer.

Stakeholdersoverleg klimaat en transport

Op 16 maart 2012 ontving de MORA een vraag van minister Crevits om een stakeholdersoverleg op te zetten over de discussienota 'Klimaat en transport'. Dit overleg moet zich richten op de vraag of er een draagvlak bestaat voor de verschillende beleidsmaatregelen die in deze nota zijn opgenomen. Ook wordt gevraagd naar voorstellen voor bijkomende maatregelen.

Mevrouw Inge Cools van Vito en auteur van het discussiedocument gaf op de plenaire vergadering een uitgebreide toelichting over de doorrekening van de maatregelen.

Na een eerste advies op 27 april 2012 organiseerde de MORA in het verlengde hiervan een maatschappelijk debat rond kansrijke emissiereductiemaatregelen en gaf op basis van de resultaten hierover input in een tweede MORA-advies van 24 oktober 2012.

Indicatorenboek Goederenvervoer

De MORA heeft in veel van zijn adviezen aangedrongen op indicatoren om het beleid te ondersteunen en te onderbouwen en daarnaast ook een stuk te monitoren. Het Indicatorenboek Duurzaam Goederenvervoer Vlaanderen 2010-2011 wordt door de MORA beschouwd als een belangrijke objectieve input voor het debat over logistiek en transport in Vlaanderen. Het Indicatorenboek werd op de Raad van 14 december uitgebreid toegelicht door dr. Christa Sys van het Steunpunt Goederen- en Personenvervoer.

Woon- werkverkeer

In het verleden heeft de MORA het thema woon-werkverkeer herhaaldelijk op de agenda geplaatst. Omdat consensus over dit thema vaak moeilijk bleek, bewaakt de Raad een goede afbakening van het debat om ook tot een concrete output te kunnen komen.

Een goed vertrekpunt voor het kader van het werkprogramma 2013 is de grotere rol van het openbaar vervoer in het woon-werkverkeer met de bereikbaarheid van bedrijventerreinen als belangrijke focus. Maar er moet ook aandacht zijn voor andere vormen van collectief vervoer, georganiseerd door de werkgever.

Op 30 november 2012 werden de resultaten van de federale diagnostiek 2012 toegelicht door de heer Bart Thijs van de FOD Mobiliteit. Hij deed dit met de focus op Vlaanderen. De MORA kreeg hierin een primeur, aangezien de cijfers nog niet officieel waren voorgesteld.

Verkeersveiligheid

De evolutie van de verkeersveiligheid wordt van dichtbij opgevolgd door de leden van de Mobiliteitsraad. De analyse van het BIVV over de ongevallenstatistieken 2010 geeft de gelegenheid regionale conclusies te trekken.

Mevrouw Miran Scheers, directeur Kenniscentrum BIVV en mevrouw Nina Nuyttens, analist bij het BIVV hebben op 30 november 2012 een toelichting gegeven bij het nieuwe verslag en legden daarbij de focus op de gegevens voor Vlaanderen.

Hoofdstuk 3

Commissie Goederenvervoer

De MORA-commissie Goederenvervoer vergaderde in 2012 zeven maal onder het voorzitterschap van de heer Lode Verkinderen. De aandacht van de commissie ging dit jaar uit naar het voorbereiden van het Mobiliteitsverslag, zowel dat van 2012 als dat van 2013. Daarnaast bereidde de commissie een aantal MORA-adviezen voor. De commissie besteedde eveneens aandacht aan de doorstroming van informatie tussen overheid en onderzoekinstellingen enerzijds en de MORA-leden anderzijds.

In dit hoofdstuk worden de thema's en adviezen beschreven waarrond de leden van de Commissie Goederenvervoer in 2012 overlegd hebben.

1. Adviezen

Advies Vlaamse Spoorstrategie

De MORA-commissie Goederenvervoer van 18 januari 2012 stond volledig in het teken van de voorbereiding van het advies Vlaamse spoorwegstrategie (zie ook [Hoofdstuk 2.1 Adviezen MORA](#)). Tijdens de vergadering gaf ir. Koen Kerckaert, NMBS Holding, een presentatie over het belang van het spoorvervoer en mevrouw Lucia Van Laer, Infrabel, over het meerjareninvesteringsprogramma van Infrabel. Deze presentaties gaven de commissieleden goede achtergrondinformatie om een maatschappelijk debat te voeren over de Conceptnota Vlaams Strategisch Spoorbeleid. Dit debat leidde tot een advies dat de MORA goedkeurde op 27 januari 2012. Meer informatie over dit advies vind je in [Hoofdstuk 2.1 Adviezen MORA](#).

[Advies Vlaams strategisch spoorbeleid](#)

Advies klimaat en transport

De MORA keurde op 27 april 2012 het advies goed over het stakeholdersoverleg klimaat en transport (zie [Hoofdstuk 2.1 Adviezen MORA](#)). In het verlengde daarvan engageerde de raad zich om het maatschappelijk debat op te starten rond kansrijke emissiereductiemaatregelen en op basis van de resultaten van dit stakeholdersoverleg hierover input te geven aan de Vlaamse Regering, in het kader van de opmaak van het Vlaams Mitigatieplan (zie [Hoofdstuk 2.1 Adviezen MORA](#)).

De Commissie Goederenvervoer wijdde aan deze opdracht zowel in het voorjaar als in het najaar een vergadering. Dit heeft geleid tot het MORA-advies van 24 oktober 2012. Meer informatie over dit advies vind je in [Hoofdstuk 2.1 Adviezen MORA](#).

[Advies Vlaams Mitigatieplan 2013-2020](#)

2. Toelichtingen

Toelichting milieuzones

Het Steunpunt Mobilo publiceerde in januari 2012 een beleidspaper over de kansen en knelpunten van milieuzones in Vlaanderen. Dr. Christa Sys, directeur van het Steunpunt Mobilo en deskundige in de MORA, stelde deze studie en de daar bijhorende beleidsaanbevelingen voor aan de Commissieleden. Uit het debat dat plaatsvond haalden de commissieleden informatie die ze kunnen gebruiken bij hun dagelijkse werking en kreeg dr. Sys feedback over de studie vanuit het maatschappelijk middenveld. Dit leidde tot een win-winsituatie voor alle aanwezigen.

Kilometerheffing en wegvignet

Eind juli 2012 lanceerde de Vlaamse Regering een belanghebbendenbevraging over de Voorlopige Architectuur van de kilometerheffing voor vrachtwagens en het wegvignet. Aangezien de meeste MORA-leden hiervoor gecontacteerd zijn besliste de MORA om een informatieve toelichting over de operationele en technische aspecten van de architectuurnota's te houden. De heer Freek Smets, communicatieadviseur PMO Duurzame Mobiliteit, stelde op 4 september 2012 de Voorlopige Architectuurnota's voor aan de Commissie Goederenvervoer. De openheid van de Vlaamse Regering wordt door alle MORA-leden geapprecieerd.

De MORA formuleerde reeds twee adviezen over de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens (30 maart 2009 en 24 september 2010). De Vlaamse Regering houdt de MORA ook viermaandelijks op de hoogte van de vorderingen in het dossier.

3. Mobiliteitsverslag 2012: missing links

Gedurende drie van zijn vergaderingen in 2012 werkte de Commissie Goederenvervoer aan het Mobiliteitsverslag. In 2012 koos de commissie voor het formuleren van aanbevelingen om het infrastructuurinvesteringsbeleid doelgerichter en meer gedragen te maken.

Voor meer informatie over het overleg van de Commissie Goederenvervoer met betrekking tot het Mobiliteitsverslag 2012 verwijzen we naar [Hoofdstuk 5 Mobiliteitsverslag 2012](#).

4. Mobiliteitsverslag 2013: logistiek

Als thema voor het Mobiliteitsverslag 2013 heeft de MORA-commissie Goederenvervoer geopteerd voor 'Vlaanderen logistieke regio'. De commissie plant om aanbevelingen te formuleren over de wijze waarop Vlaanderen als logistieke regio sterker en duurzamer kan worden.

Als introductie voor het thema heeft mevrouw Liesbeth Geysels, directeur van het Vlaams Instituut voor de logistiek (VIL), de visie van het VIL over 'Vlaanderen logistieke topregio' voorgesteld aan de commissieleden. Deze toelichting gaf de commissieleden inspiratie om zelf oplossingsrichtingen en maatregelen te formuleren.

De Commissie Goederenvervoer zal in 2013 verder werken aan het concretiseren van het thema.

Hoofdstuk 4

Commissie Personenvervoer

De MORA-commissie Personenvervoer vergaderde in 2012 zeven maal onder het voorzitterschap van de heer Mark Keppens. In 2012 werd in de commissievergaderingen het thema gedeelde mobiliteit voor het Mobiliteitsverslag 2012 uitgewerkt en werden de voorbereidingen getroffen voor het Mobiliteitsverslag 2013. Daarnaast bereidde de commissie een aantal MORA-adviezen voor.

In dit hoofdstuk worden kort de adviezen en thema's beschreven waarrond de leden van de Commissie Personenvervoer in 2012 hebben gewerkt.

1. Adviezen

Advies telewerken

De MORA ontving op 26 januari 2012 een adviesvraag van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits over telewerken en mobiliteit (zie ook [Hoofdstuk 2.1. Adviezen MORA](#)). De Commissie Personenvervoer bereidde in twee commissievergaderingen het advies voor.

De minister verwijst in haar adviesvraag naar een studie van de VUB uit 2006. Op de MORA-commissie Personenvervoer van 31 januari 2012 lichtte het secretariaat de conclusies en aanbevelingen van de studie toe. Daarnaast haalde zij een VUB-studie uit 2011 aan die de impact van telewerken onderzocht bij grote ondernemingen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het gebied van mobiliteit en de daarmee verbonden externe milieukosten.

De invalshoeken van beide VUB-studies, de cijfers van de IOA-enquête van de Stichting Arbeid en Innovatie van de SERV over de toepassing van telewerken als vorm van flexibiliteit en de cijfers over het Vlaams Gewest met betrekking tot thuiswerken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, onderbouwden het debat in beide commissievergaderingen. De leden beklemtonen dat telewerken een onderdeel is van een groter debat van arbeidsmarktbeleid waar mobiliteit slechts één facet van is.

Tijdens de commissievergaderingen van 31 januari 2012 en 20 maart 2012 werden afspraken gemaakt over de inhoudelijke invulling van het advies dat op de raad van 30 maart 2012 werd goedgekeurd. Meer informatie over dit advies vind je in [Hoofdstuk 2.1. Adviezen MORA](#).

[Advies Telewerken en Mobiliteit](#)

Advies Mobiliteitsplan Vlaanderen

De MORA ontving op 23 april 2012 van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits, de vraag om advies uit te brengen over de missie en visie van het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen. De MORA besliste op 27 april 2012 om een advies op hoofdlijnen te geven.

De MORA heeft de voorbije jaren reeds op verschillende momenten in het traject tot opmaak van het Mobiliteitsplan Vlaanderen de kans gekregen zich al dan niet formeel uit te spreken over de voorbereidende teksten. De MORA-leden waarderen dat ze in deze fase van het planningsproces de kans krijgen om zich uit te spreken over de missie en visie.

Op de Commissie Personenvervoer reiken de leden de inhoudelijke aandachtspunten aan voor het advies dat op 25 mei 2012 werd bekrachtigd door de raad. Meer informatie over dit advies vind je in [Hoofdstuk 2.1. Adviezen MORA](#).

[Advies missie en visie ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen](#)

2. Toelichtingen

Groenboek Beleidsplan Ruimte

De secretaris-generaal van het Departement RWO nodigde alle adviesraden uit om hun advies te leveren bij de totstandkoming van het Witboek Beleidsplan Ruimte en een formeel advies te formuleren over het Groenboek.

Om te kunnen bepalen welke strategische punten het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen bevat die de MORA aanbelangen, werd door de heren Wiet Vandaele en René Van der Lecq van de Afdeling Ruimtelijke Planning (RWO) op de Commissie Personenvervoer van 18 september 2012 een toelichting gegeven over het Groenboek. Dr. Thomas Vanoutrive van de Universiteit Antwerpen stelde mee kritische vragen om het debat te stofferen.

Het debat dat plaatsvond was een bijdrage voor het MORA-advies over het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen dat op 24 oktober 2012 werd uitgebracht. Meer informatie over dit advies vind je in [Hoofdstuk 2.1. Adviezen MORA](#).

3. Mobiliteitsverslag 2012: gedeelde mobiliteit

Op drie commissievergaderingen van 2012 bereidde de Commissie Personenvervoer het thema 'gedeelde mobiliteit' voor het Mobiliteitsverslag 2012 voor.

Voor meer informatie over het overleg van de Commissie Goederenvervoer met betrekking tot het Mobiliteitsverslag 2012 verwijzen we naar [Hoofdstuk 5 Mobiliteitsverslag 2012](#).

4. Mobiliteitsverslag 2013: woon-werkverkeer

De MORA-leden erkennen het momentum en het strategische belang voor de MORA van het thema woon-werkverkeer. Woon-werkverkeer kwam reeds aan bod in het MORA-advies over telewerken van 30 maart 2012, in de aanbevelingen rond gedeelde mobiliteit van het MORA-Mobiliteitsverslag 2012 en in het advies op de Beleidsbrief 2012-2013.

Op de MORA van 30 november 2012 werd beslist om het thema woon-werkverkeer voor het Mobiliteitsverslag 2013 af te bakenen tot de volgende concrete thema's:

- een grotere rol van het openbaar vervoer in het woon-werkverkeer,
- een evaluatie van het Pendelfonds.

Het debat over de grotere rol van het openbaar vervoer in het woon-werkverkeer werd op de Commissie Personenvervoer van 11 december 2012 voorafgegaan door een toelichting van de heer Koen De Broeck, afdelingshoofd Mobiliteitsontwikkeling en Marktonderzoek van De Lijn. Deze toelichting ging over de rol van De Lijn in het woon-werkverkeer en de alternatieve bediening van tewerkstellingszones. De openheid van De Lijn werd door alle MORA-leden geapprecieerd.

De Commissie Personenvervoer zal in 2013 verder werken aan het concretiseren van het thema.

Hoofdstuk 5

Mobiliteitsverslag 2012

Het besluit van de Vlaamse Regering van 25 september 2009 geeft de Mobiliteitsraad de opdracht een jaarlijks mobiliteitsverslag op te maken.

Het Mobiliteitsverslag 2012 geeft op basis van een aantal kerncijfers een algemene situering van de mobiliteit in Vlaanderen. Verder worden twee thema's naar voren geschoven die voor het mobiliteitsmiddenveld in 2012 van bijzonder belang waren.

Een doelgericht en gedragen infrastructuurinvesteringsbeleid

De MORA wil een constructieve bijdrage leveren aan de optimalisatie van het strategisch infrastructuurbeleid. Het huidige infrastructuurbeleid steunt voornamelijk op een technische onderbouwing. Door de jaren heen werden instrumenten ontwikkeld en verfijnd om het infrastructuurbeleid en de bepaling van de infrastructuurprioriteiten zoveel mogelijk te objectiveren. Daarnaast is de maatschappelijke controle op het infrastructuurbeleid alsmear groter geworden onder meer via een intensievere en meer gedetailleerde rapportering aan het parlement.

De MORA stelt dat het infrastructuurbeleid performanter en vooral ook meer gedragen kan worden door er een maatschappelijke invalshoek aan toe te voegen. Daarom worden in de aanbeveling een aantal sleutelementen aangereikt om de keuzes in het infrastructuurbeleid vanuit het middenveld mee te onderbouwen en hierdoor het maatschappelijk draagvlak voor deze investeringskeuzes te versterken.

Inzetten op gedeelde mobiliteit

In een laatste deel wordt de opgang van gedeelde mobiliteit in kaart gebracht en onderlijnd hoe deze vorm van vervoer een alternatief kan bieden voor de minder duurzame vervoersmodi en zo een oplossing kan vormen voor het verduurzamen van de mobiliteit. In zijn Mobiliteitsverslag 2011 gaf de MORA aan dat we nieuwe antwoorden moeten zoeken om de individuele mobiliteitswensen te verzoenen met de maatschappelijke uitdagingen zoals vergrijzing, congestie, energieschaarste, milieu en stedelijke levenskwaliteit. Dit vereist een beleid dat op een evenwichtige manier stuurt op de bezits- en/of de gebruikaspecten van de auto en de vervoersalternatieven versterkt. Inzetten op gedeelde mobiliteit is een kostenefficiënte manier om de performantie van het vervoerssysteem te verhogen.

Het inspelen op de opkomst van gedeelde mobiliteit is een uitdaging voor het Vlaamse mobiliteitsbeleid, niet in het minst omdat het mogelijkheden biedt om het klassieke openbaar vervoersaanbod te versterken. De MORA pleit dan ook voor een actief overheidsoptreden om het potentieel van gedeelde mobiliteit te vertalen in een reële doorbraak naar een duurzaam mobiliteitssysteem.

Het Mobiliteitsverslag 2012 werd op 29 juni 2012 overgemaakt aan de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken.

[Mobiliteitsverslag 2012](#)

Hoofdstuk 6

Overzicht publicaties

1. Adviezen

[Advies oprichting BAM](#) - 27 januari 2012

[Advies Vlaams strategisch spoorbeleid](#) - 27 januari 2012

[Advies aangepast vervoer](#) - 2 maart 2012

[Advies Telewerken en Mobiliteit](#) - 30 maart 2012

[Advies intelligente vervoerssystemen](#) - 27 april 2012

[Advies Stakeholderoverleg klimaat en transport](#) - 27 april 2012

[Advies missie en visie ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen](#) - 25 mei 2012

[Advies Proefproject LZV's](#) - 24 juli 2012

[Advies Cabergkanaal](#) - 31 augustus 2012

[Advies Vlaams Mitigatieplan 2013-2020](#) - 24 oktober 2012

[Advies groenboek beleidsplan Ruimte Vlaanderen](#) - 24 oktober 2012

[Advies Beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken Beleidsprioriteiten 2012-2013](#)
- 30 november 2012

[Advies over de uitvoeringsbesluiten van de mobiliteitsconvenants](#) - 30 november
2012

2. Publicaties

[Mobiliteitsverslag 2012](#)

[Jaarverslag 2011 Mobiliteitsraad van Vlaanderen \(MORA\)](#)

Deel 2 Organisatie van de MORA

Hoofdstuk 1

Wetgeving

Het decreet van 7 juli 2006 houdende de oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen ^[17] (Belgisch Staatsblad 05/09/2006) regelt onder meer de opdrachten, de samenstelling en de werking van de MORA.

Een verdere concretisering van de samenstelling en werking worden vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de werking van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen van 24 november 2006.

De rol van de MORA bij de totstandkoming van het Mobiliteitsplan Vlaanderen wordt vastgelegd in het Decreet betreffende het mobiliteitsbeleid van 20 maart 2009.

De uitgangspunten voor de realisatie van het mobiliteitsrapport en het jaarlijkse verslag worden vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het vijfjaarlijks mobiliteitsrapport en de jaarlijkse verslagen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen 25 september 2009.

Hoofdstuk 2

Samenstelling

1. Samenstelling MORA

De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) bestaat uit zes vertegenwoordigers van de Vlaamse werkgeversorganisaties, zes vertegenwoordigers van de Vlaamse werknemersorganisaties waarin op representatieve wijze de private vervoeraanbieders vertegenwoordigd zijn, één vertegenwoordiger van respectievelijk de VVSG, de VVP en een vertegenwoordiger uit de milieuverenigingen, zetelend in de Minaraad. Er zijn acht vertegenwoordigers op voordracht van respectievelijk de openbare vervoeraanbieders en de mobiliteitsverenigingen. Ten slotte worden drie deskundigen aangewezen op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken.

De officiële samenstelling van de MORA is deze die verschenen is in het Belgisch Staatsblad. Deze wordt hieronder weergegeven.

Dagelijks bestuur

Voorzitter

Daan SCHALCK

Secretaris

Frank VAN THILLO

Vertegenwoordigers van de werknemers

Bart NEYENS, Vlaams ABVV

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Gilles VANDORPE, UNIZO

Vertegenwoordigers van de mobiliteitsverenigingen

Miguel VERTRIEEST, Komimo vzw

Geert POPULIER, VAB

Wonen de vergadering bij met Raadgevende stem

Voorzitter MORA-commissie Goederenvervoer

Lode VERKINDEREN, Transport & Logistiek Vlaanderen

Voorzitter MORA-commissie Personenvervoer

Mark KEPPENS, Voetgangersbeweging

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Caroline COPERS, Vlaams ABVV

Karel STESENS, ACOD

Suzanne KWANTEN, Vlaams Regionale ACLVB

Jan COOLBRANDT, ACV Openbare diensten

Koen REPRIELS, ACV

Katrien VERWIMP, ACV Transcom

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Marleen VAN DER VELDEN, Boerenbond
Gilles VANDORPE, UNIZO
Lode VERKINDEREN, Transport & Logistiek Vlaanderen
Isabelle DE MAEGT, Febetra
Goedele SANNEN, Voka
Stephan VANFRAECHEM, Alfaport Antwerpen vzw

Vertegenwoordigers van De Lijn

Johan BULLYNCK, De Lijn

Vertegenwoordigers van de NMBS

Koen KERCKAERT, NMBS-Holding

Vertegenwoordigers van de milieuverenigingen

Erik GRIETENS, Bond Beter Leefmilieu
Annelore NYS, Natuurpunt

Vertegenwoordigers van de mobiliteitsverenigingen

Karel VAN COILLIE, Touring
Geert POPELIER, VAB
Miguel VERTRIEEST, Komimo vzw
Mark KEPPENS, Voetgangersbeweging vzw
Jacques PEETERS, BTTB vzw
Roel DE CLEEN, Fietzersbond vzw

Vertegenwoordigers van de VVP

Els VAN SNICK, Provincie Oost-Vlaanderen

Vertegenwoordigers van de VVSG

Erwin DEBRUYNE, VVSG

Deskundigen

Cathy MACHARIS, Vrije Universiteit Brussel
Christa SYS, Universiteit Antwerpen
Frank WITLOX, Universiteit Gent

Plaatsvervangende leden**Vertegenwoordigers van de werknemers**

Frank MOREELS, ABVV
Bart NEYENS, Vlaams ABVV
Ellen VAN HERTBRUGGEN, Vlaams Regionale ACLVB
Jan FRANCOIS, ACV Transcom
Luc PIENS, ACV Transcom
Ann VERMORGEN, ACV

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Bert MEULEMANS, Boerenbond
Carine BERGERS, FBAA
Pierre STEENBERGHEN, GTL-Taxi
Tine TYTGAT, Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde
Pieter DEGRAEVE, Vlaamse Confederatie Bouw
Michel MARTENS, Febiac

Vertegenwoordigers van De Lijn

Marc NUYTEMANS, De Lijn

Vertegenwoordigers van de NMBS

Dirk DEWULF, NMBS-Holding

Vertegenwoordigers van de milieuverenigingen

Mathias BIENSTMAN, Bond Beter Leefmilieu vzw

Frederik MOLLEN, Natuurpunt

Vertegenwoordigers van de mobiliteitsverenigingen

Hedwig TECK, Touring

Joni JUNES, VAB

Ilse FANNES, Komimo vzw

Karen DHOLLANDER, Voetgangersbeweging vzw

Jan VANSEVEREN, BTTB vzw

Eva VAN EENOO, Fietsersbond vzw

Vertegenwoordigers van de VVP

Marc VANHEE, Provincie Antwerpen

Vertegenwoordigers van de VVSG

Ingrid PIRA, Stad Mortsel

2. Samenstelling MORA-Commissie Goederenvervoer

Voorzitter

Verkinderen Lode (Transport & Logistiek Vlaanderen)

Vertegenwoordigers van de werknemers

Digneffe Jos - ABVV

Moreels Frank - ABVV

Neyens Bart - ABVV

Kwanten Suzanne - ACLVB

Repriels Koen - ACV

Verwimp Katrien - ACV

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Sannen Goedele - Voka

Vanfraechem Stephan - Alfaport Antwerpen

Vandorpe Gilles - UNIZO

De Maegt Isabelle - Febetra

Cools Els - UNIZO

Vertegenwoordigers van de NMBS

Van Laer Lucia - Infrabel

Wuyts Bart - NMBS-Holding

Rombauts Anita - NMBS-Mobility

Vertegenwoordigers van milieuverenigingen

Grietens Erik - BBL

Vertegenwoordigers van de mobiliteitsverenigingen

Larridon Frans - TTB
Vertriest Miguel - Komimo vzw
De Cleen Roel - Fietzersbond
Van Coillie Karel - Touring
Smaghe Danny - Touring
Keppens Mark - Voetgangersbeweging

Vertegenwoordigers van de VVP

Van Snick Els - VVP

Vertegenwoordigers van de VVSG

Debruyne Erwin - VVSG

Deskundigen

Macharis Cathy - VUB
Sys Christa - UAntwerpen
Witlox Frank - UGent

Externe deskundigen

Coeck Chris - Havenbedrijf Antwerpen
Geysels Liesbeth - VIL
Merckx Jean-Pierre - SERV - Vlaamse Havencommissie
Maes Krista

3. Samenstelling MORA-Commissie Personenvervoer

Voorzitter

Keppens Mark (Voetgangersbeweging)

Vertegenwoordigers van de werknemers

Neyens Bart - ABVV
Kwanten Suzanne - ACLVB
Repriels Koen - ACV
Vael Thomas - ACV

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Sannen Goedele - Voka
Bergers Carine - FBAA
Mannaerts Yves - FBAA
Steenbergen Pierre - GTL
Vandorpe Gilles - UNIZO
Cools Els - UNIZO
Martens Michel - Febiac

Vertegenwoordigers van De Lijn

Nuytemans Marc - De Lijn
Bullynck Johan - De Lijn

Vertegenwoordigers van de NMBS

Wuyts Bart - NMBS-Holding
Rombauts Anita - NMBS Mobility

Vertegenwoordigers van milieuverenigingen

Bienstman Mathias - BBL

Vertegenwoordigers van de mobiliteitsverenigingen

Peeters Jacques - TTB
Van Severen Jan - TTB
De Cleen Roel - Fietsersbond
Vertriest Miguel - Komimo
Junes Joni - VAB
Popelier Geert – VAB
Smagghe Danny - Touring
Van Coillie Karel - Touring

Vertegenwoordigers van de VVP

Vanhee Marc - VVP

Vertegenwoordigers van de VVSG

Debruyne Erwin - VVSG

Deskundigen

Witlox Frank - UGent

Externe deskundigen

Pans Michèle - CRB
Klynen Eddy - VSV
Willems Joris – Verkeerskunde en mobiliteit HSV
Lauwers Dirk - UGent
Van Mierlo Joeri - VUB
Scherpereel Jan – Vlaamse OuderenRaad
Meuleman Angelo - Taxistop
Christiaens Jan - Mobiel 21
Wouters Luc - Gezinsbond
Roels Lies - Vlaamse JeugdRaad
Van Nieuwenhuijsen Nadia - ICB
Hermans Elke - Steunpunt MOW
Vermeiren Jos - Federauto

Hoofdstuk 3

Medewerkers

Voorzitter

Daan Schalck

Secretaris

Frank Van Thilo

Studiedienst

Ann Wuyts

Hans Tindemans

Koen De Meyer

Nico Milo

Administratie

Lieve Van den Heuvel

Afkortingenregister

BAM	Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel
DAEB	Dienst van Algemeen Economisch Belang
ETS	Emissions Trading System
GEN	Gewestelijk ExpresNet
LZV	Langere en Zwaardere Vrachtwagens
MORA	Mobiliteitsraad
PMO	Project Management Office
RWO	Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
SARiV	Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend erfgoed
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VIL	Vlaams Instituut voor de Logistiek
VUB	Vrije Universiteit Brussel